

LEVENSLIJN

HISTORISCHE CONTEXT

HISTORISCHE CONTEXT (HAVO) 'HET BRITSE RIJK, 1585-1900'

De levenslijn is een interessante werkvorm, een werkvorm die verder gaat dan alleen maar het (re)produceren van een tijdbalk. Ook al bestaat de levenslijn ook uit historische gebeurtenissen en een tijdbalk, toch wordt in deze opdracht de tijdbalk levend omdat leerlingen zich moeten inleven in een of meerdere historische personages. Vervolgens geven de leerlingen per gebeurtenis aan wat de personages van die gebeurtenis vinden. Dit doen ze door op een tijdbalk in de vorm van een assenstelsel (de levenslijn) een waardering (van plus vijf tot min vijf) bij die gebeurtenis te plaatsen.

De levenslijn laat leerlingen:

- betekenis geven aan historische gebeurtenissen
- verbanden en samenhangen ontdekken
- de dimensie 'tijd' ervaren
- de rode draad uit een historische periode halen
- gebeurtenissen vanuit verschillende gezichtspunten interpreteren
- standpunten beargumenteren
- meningen en argumenten van anderen wegen

Onderwerp	Historische Context 'Het Britse Rijk, 1585-1900', met nadruk op de vraag: 'Waardoor werd India in de negentiende eeuw de belangrijkste kolonie binnen het Britse Rijk (1765-1885)?
Activiteit	Leerlingen verplaatsen zich in het leven van keizerin Victoria en Womesh Chunder Bonnerjee. Van hun bevindingen tekenen ze een grafiek.
Tijdsduur	De werkvorm duurt 50 minuten, inclusief nabespreken
Beginsituatie	Niveau: bovenbouw havo In de klas is de tweede deelcontext van de Historische Context 'het Britse Rijk, 1585-1900' behandeld.
Instrueren	Wat: vandaag gaan we nog een keer naar het contact tussen de Britten en hun kolonie India Hoe: we kijken hoe keizerin Victoria en Womesh Chunder Bonnerjee reageerden op specifieke gebeurtenissen tussen 1619 en 1885. Waarom: met deze werkvorm leer je de belangrijkste jaartallen. Tevens leer je begrijpen waarom mensen in die tijd op een bepaalde manier gereageerd hebben
Uitvoeren	Iedere leerling krijgt een instructie- en een invulblad. Laat de leerlingen in tweetallen de grafiek maken
Nabespreken	Wat: wat zijn de opvallende jaartallen en gebeurtenissen? Hoe: praat met leerlingen over hun aanpak. Hoe hebben ze het gedaan? Waarom op die manier? Waarom: vraag aan de leerlingen wat ze in de les hebben geleerd? Wat was er anders aan deze manier van werken?

Literatuurverwijzingen:

- Havekes, H. (red.), *Geschiedenis doordacht: Actief Historisch Denken 2* (Boxmeer, 2005).
- Fisher, P. (red.), *Thinking Through History* (Londen, 2000).
- Vries, J. de (red.), *Actief Historisch Denken: Opdrachten voor activerend geschiedenisonderwijs* (Boxmeer, 2004).

Deze werkvorm is volledig tot stand gekomen om geschiedenisdocenten te inspireren activerende didactiek toe te passen in hun lessen. Mocht u van mening zijn dat in deze specifieke werkvorm content gebruikt is waarover u copyright beschikt, kunt u zich wenden tot de beheerder van de website.

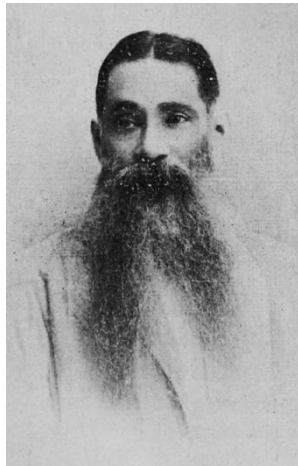

LEVENSLIJN

HISTORISCHE CONTEXT

HISTORISCHE CONTEXT (HAVO) 'HET BRITSE RIJK, 1585-1900'

Door verschillende redenen leed de *East India Company* enorme reputatieschade. Het gevolg hiervan was dat het bestuur van India direct onder de Britse regering kwam en vanaf 1876 werd de Engelse koningin Victoria keizerin van India. Nog geen tien jaar later werd het *Indian National Congress* opgericht. Een organisatie, bestaande uit hoogopgeleide Indiërs, die streefde naar meer inspraak binnen het Brits-Indische bestuur, maar uiteindelijk voornamelijk de onafhankelijkheid van India nastreefde. Ook al was waarschijnlijk de bekendste leider van deze beweging Mahatma Gandhi, de eerste president van de *Indian National Congress* was Womesh Chunder Bonnerjee. In deze werkvorm staan Bonnerjee en keizerin Victoria tegenover elkaar. Stel je voor dat Bonnerjee en de keizerin naast elkaar zouden zitten en samen onderstaande gebeurtenissen bestuderen. Hoe zouden zij ieder op deze gebeurtenissen hebben gereageerd?

Womesh Chunder Bonnerjee

Keizerin Victoria

Wat moet je precies doen?

- Hieronder staan een aantal jaartallen en bijbehorende gebeurtenissen. Lees ze eerst allemaal door;
- Vraag jezelf af hoe de hoofdpersonen, keizerin Victoria en Womesh Chunder Bonnerjee, op elke gebeurtenis gereageerd zouden hebben. Heel erg blij is +5, neutraal is 0 en niet blij is -5, maar alles er tussenin is ook mogelijk;
- Zet een punt of een kruisje in de grafiek. Gebruik voor keizerin Victoria de kleur **rood** en voor Bonnerjee de kleur **blauw**;
- Zo krijg je een blauwe levensgrafiek die de mening van het *Indian National Congress* representeert en een rode levensgrafiek die de mening van de Engelse regering representeert.

De gebeurtenissen

- 1619 De Britten slagen erin met succes een eerste handelspost te stichten aan de Indiase kust. Het is de *East India Company* (opgericht in 1600) die via contacten met de Mogolvorsten hierin slaagt. De *EIC* sluit zo handelsverdragen met inheemse heren. Het is de lokale bevolking die hier op korte termijn van profiteert. De economie kreeg een *boost*.

- 1721 In India wordt veel katoenen kleding geproduceerd, zoveel zelfs dat er sprake is van een overproductie. Al voor een aantal decennia worden deze overschotten onder andere geëxporteerd naar Groot-Brittannië. In dit jaar kwam hier, met de Calico Wet, een einde aan. Engeland wil haar eigen economie hiermee beschermen. In India houden ze nu overschotten aan kleding over.
- 1756 Steeds vaker merken lokale heren dat de met de Britten gesloten handelscontracten niet langer meer de meest voordelige zijn. De druk op de lokale economie was gegroeid. Om die reden besluiten zij handelscontracten af te sluiten met de Fransen en Nederlanders.
- 1765 De factorij in Calcutta, in het oosten van India, wordt aangevallen door een leger van één van de Mogolvorsten (uit Bengalen). In dit jaar wordt die oorlog beëindigd met het **verdrag van Allahabad**. Met dit verdrag begint de bestuurlijke overheersing van India door Groot-Brittannië. Bovendien wordt er besloten dat in de door de Britten veroverde provincies niet de Mogolvorst, maar de *EIC* voortaan de belastingen zou innen.
- 1772 Door de enorm hoge landbelastingen die de Bengalen moeten betalen, neemt de armoede in deze streek snel toe. Honderdduizenden Bengalen komen om het leven als gevolg van een hongersnood, veroorzaakt door misoogsten en de hoge belastingen.
- 1776 Met de Amerikaanse onafhankelijkheid en de ineenstorting van de suikerproductie op Barbados en Jamaica wordt India alsmaar belangrijker voor het Britse Rijk. Om meer grip te krijgen op de binnenlandse handelstromen worden de inheemse tussenpersonen (*bania's*, zij waren de tussenpersonen tussen de *EIC* en de inheemse heren) vervangen door tussenpersonen van de *EIC*. Hierdoor neemt de Britse invloed op het binnenland van India sterk toe.
- 1799 Net als in grote delen van Europa worden er ook in India kranten uitgebracht. Met een nieuwe wet uit 1799 wordt er censuur uitgeoefend op deze kranten. Dit om te voorkomen dat er negatief wordt gesproken over de *EIC* en de Britten.
- 1821 Aan het eind van de achttiende eeuw was 16% van de export van de Britten katoen, in 1821 was dit al gegroeid tot 42%. De *EIC* haalt katoen uit India, dat op grote plantages wordt verbouwd, brengt dit naar Groot-Brittannië. In de fabrieken daar, als gevolg van de industriële revolutie, wordt daar kleding van gemaakt. Die kleding wordt vervolgens weer verkocht in onder andere India. Het gevolg hiervan is dat de industrie in India nauwelijks ontwikkelt.
- 1832 In een toespraak van de Engelse parlementariër William Wilberforce geeft hij aan dat de Britten hun normen en waarden in India moeten verspreiden: 'India heeft haar duistere, bloedige, bijgelovige gebruiken ingeruild voor de zachtvaardige invloed van het christelijk licht en de waarheid, orde, veiligheid en voorspoed zullen vanzelf volgen'.
- 1835 De *EIC* moest ieder jaar, in ruil voor het mogen besturen van de kolonie India, 100.000 roepies (Indiase munt) investeren in onderwijs. Met de Onderwijswet van 1835 gebeurt dit echter niet meer in het Sanskriet en Perzisch (de talen van India), maar in het Engels. Hierdoor wordt het voor de Britten makkelijker om hun bestuur over de kolonie uit te oefenen.
- 1853 Als gevolg van de industriële revolutie in Groot-Brittannië werden sommige aspecten daarvan ook in de kolonie geïntroduceerd, waaronder de stoomtrein. Op 16 april van dit jaar rijdt de eerste passagierstrein tussen Bombay en Thane.

- 1857 In India komt men in opstand tegen de Britse overheersing. Doordat de Indiase bevolking erg verdeeld is en de communicatie slecht verloopt, wordt de opstand met veel geweld onderdrukt.
- 1858 De *EIC* wordt opgeheven.
- 1885 Het **Indian National Congress** wordt opgericht. Vanuit alle regio's in India komen afgevaardigden samen om hun wensen voor de toekomst van India te bespreken. Zij willen meer inspraak en gelijke kansen binnen het Brits-Indische bestuur. De Britten stemmen niet in met de wensen van de deelnemers, van onder andere Womesh Chunder Bonnerjee.

LEVENSLIJN

HISTORISCHE CONTEXT

HISTORISCHE CONTEXT (HAVO) 'HET BRITSE RIJK, 1585-1900'

Beantwoord na het maken van de levenslijn onderstaande vragen individueel.

1. Bekijk de gemaakte levenslijn. Er zijn een aantal momenten waarop zowel keizerin Victoria als Womesh Chunder Bonnerjee positief op gebeurtenissen reageerden. Noem één van die gebeurtenissen.

2. Bekijk nogmaals de gemaakte levenslijn. Noem één moment waarop keizerin Victoria blij was en Womesh Chunder Bonnerjee boos, en andersom.

De Engelse koningin Victoria werd uiteindelijk keizerin van India.

3. Bestudeer nogmaals de gebeurtenissen. Na welke gebeurtenis werd zij keizerin van India? Om welke reden gebeurde dit?

Een aantal kenmerkende aspecten:

- a. 'wereldwijde handelscontacten, handelskapitalisme en het begin van een wereldeconomie'
 - b. 'uitbouw van de Europese overheersing, met name in de vorm van plantagekoloniën'
 - c. 'de industriële revolutie die in de westerse wereld de basis legde voor een industriële samenleving'
 - d. 'de moderne vorm van imperialisme die verband hield met de industrialisatie'
4. Bestudeer bovenstaande kenmerkende aspecten. Deze kenmerkende aspecten kunnen allemaal worden gekoppeld aan gebeurtenissen die je in de levenslijn hebt geplaatst. Vul onderstaand schema in.

Kenmerkend aspect	Gebeurtenis
a	
b	
c	
d	

Bron 1 – De doelen van het *Indian National Congress* die tijdens de eerste bijeenkomst werden vastgesteld.

‘1 De bevordering van persoonlijk contact en vriendschap tussen de meer serieuze voorvechters van onze zaak in de verschillende delen van het rijk.

2 De beëindiging door vriendelijk en persoonlijk contact van alle mogelijke vooroordelen op gebied van ras, afkomst en regio tussen alle liefhebbers van ons land en de verdere uitbreiding en bevestiging van gevoelens van nationale eenheid die hun oorsprong hebben in het gedenkwaardige bestuur van onze geliefde lord.

3 Het vastleggen, na uitgebreide discussie, van de volwassen mening van geleerde groepen in India over de belangrijkste en meest dringende sociale problemen van het moment.

4 Het bepalen van de regels en de beste manier waarop het de komende twaalf maanden wenselijk is voor de deelnemers aan dit congres te werken in het publieke belang van India.’

5. Gebruik bron 1. Het *Indian National Congress* kreeg, zoals blijkt uit de levenslijn, wel bestaansrecht, maar mocht inhoudelijk niet veel eisen. Als je de bron bestudeerd, waar waren de Britten dan mogelijk bang voor, denk je?

Een historicus stelt: ‘het bieden van westers georiënteerd onderwijs aan de Indiase elite heeft bijgedragen aan het dekolonisatieproces’.

6. Leg de redenering van deze historicus uit.

7. Kijk nogmaals naar de levenslijn. Leg uit:

- in wiens voordeel jullie levenslijn eindigt (keizerin Victoria of Womesh Chunder Bonnerjee) en
- (met gebruik van het internet) wanneer India uiteindelijk onafhankelijk wordt van Engeland en
- (met gebruik van het internet) welke gevolgen van de Britse overheersing nog te zien zijn in het hedendaagse India.

HISTORISCHE CONTEXT

HISTORISCHE CONTEXT (HAVO) 'HET BRITSE RIJK, 1585-1900'

[illegible]